

Biografie

[home](#) • [logica](#) • [werkboek](#) • [diensten](#) • [infobronnen](#)

[biografie](#) [literatuur](#) [websites](#) [begrippen](#)

[printversie](#)
[infobronnen](#)

Daar heb ik mooi geluk mee gehad. Als ik in een sloppenwijk van Jakarta was geboren dan was deze website er zeer waarschijnlijk nooit gekomen.

Ik ben apetrots op mijn kinderen. Ze zoeken hun eigen weg en ik leer veel van ze over management en begeleiding in de praktijk.

Geboren in 1956 in Utrecht (me Staaatsie), als jongste van vijf kinderen in een middenstandsgezin van Hervormde signatuur. Brede kennismaking met onderwijsconcepten: klas 1 Mavo, klas 2 en 3 Atheneum, klas 4 en 5 HBS B. Als kind was ik al geboeid door de verschillen in planten en dieren. Knutselen en experimenteren vond ik leuk. In 1973 gestart met de studie biologie, eerst aan de RUU, later aan de RUL. Kandidaats ecologie en doctoraal ecologie, milieukunde en onderwijsbevoegdheid. Oog voor details ontwikkeld, want een biologiestudie is een grote oefening in waarnemen.

In 1980 afgestudeerd en mij vervolgens gewijd aan het begeleiden van leerprocessen en ontwikkelen van leerplannen in diverse onderwijsinstellingen (biologieles gegeven op lbo en mavo). In die tijd veel geleerd over omgaan met mensen en het zorgvuldig organiseren en regisseren van lessen. Tussen 1985 en 1988 moeder geworden van drie kinderen.

Eigenlijk wilde ik onderzoeker worden. Maar in 1980 was milieu nog niet echt uitgevonden en voor ecologisch onderzoek wilde bijna niemand betalen. Wat me nog het meest boeide op de school waar ik les gaf was de collegiale sfeer. Mensen uit de praktijk, met hart voor hun werk. In 1981 nog wel een half jaar een tijdelijke arbeidsplaats gehad als wetenschappelijke onderzoeker bij Staatsbosbeheer. Als veldbioloog met de laarzen in de modder langs de beken van Zuid-Limburg gebaggerd, om de invloed van bemesting (jawel, toen al) hoger op de helling op de zeldzame beekoever-vegetaties te onderzoeken.

Dr. Tonnie van der Zouwen MCM

[download CV](#)

Na tien jaar onderwijs begon ik het docentschap in de vingers te krijgen, maar ik wilde meer. In 1990 adviseur geworden bij een regionaal Raadgevend Ingenieursbureau. Gemeenten begeleid bij het oppakken van hun milieutaken, zoals vergunningverlening en handhaving. Vervolgens adviseur bij het grootste inspectiebedrijf ter wereld SGS. Van 1995 tot en met 2002 bij VB/ Deloitte & Touche. Begonnen als milieupert en via auditor milieu- en kwaliteitsmanagement ontwikkeld tot procesbegeleidend organisatieadviseur.

Projecten waar ik mee begon als organisatieadviseur speelden zich af bij milieufdelingen van overheden. Invoeren van kwaliteitsmanagement, onderzoeken naar de ontwikkeling en handhaving van milieuregelgeving. In die tijd ook een onderzoek gedaan naar de beleving in de praktijk van milieuregels voor MKB-bedrijven.

Hier ontstond de eerste grote scheur in mijn natuurwetenschappelijke aanpak en experthouding. Hoewel ik altijd al twijfels had (hoe vaak werden hypothesen achteraf bijgesteld omdat ze anders niet klopten met de waarnemingen?). Hoe komt het toch dat die mooi bedachte, solide in elkaar gezette regels of managementsystemen in de praktijk zo moeizaam werken? Dit deed mij besluiten, na drie jaar achtereenvolgens de brochure te hebben aangevraagd, om in juni 2000 te starten met de opleiding tot Master of Changemanagement bij het [Sioo](#).

De BMC is de opleiding organisatieadvies voor gevorderden. Dat betekent dat zowel leermeesters als gezellen de onderwerpen verwarrend (zouden moeten) vinden. Als dat niet het geval was dan zouden ze het een basiscursus organisatieadvies genoemd hebben .

(variant op de uitspraak van Luis Alvarez, Nobelprijswinnaar Natuurkunde 1964)

Forum van Sioo docenten

Eind november 2002 heb ik de grote sprong gewaagd: baan opgezegd om eigen baas te worden. Sinds 1 januari 2003 werk ik als zelfstandig adviseur onder de naam Van der Zouwen Organisatieadvies. Samen met vijf veranderkundigen, studiematen, een samenwerkingsverband gestart: de Changeprofessionals. Ik werk vooral voor dienstverlenende organisaties, meestal in de sector overheid en non-profit. De projecten liggen meest op het gebied van organiseren en begeleiden van organisatieontwikkeling. Denk aan het begeleiden van professionalisering in een traject van verzelfstandiging, samenwerking na een fusie, implementatie van andere werkwijzen of het beter benutten van aanwezige capaciteiten in de organisatie. Ik begeleid organisaties bij de invoering van integraal kwaliteitsmanagement met als doel gecoördineerde en voortdurende ontwikkeling. Verder doe ik (beleids)evaluatieonderzoeken of haalbaarheidsonderzoeken. Dit als bijdrage aan het in beeld brengen van de samenhang van factoren, in een proces van het ontwikkelen van een gezamenlijke visie, of om te komen tot strategische keuzen.

Ik begrijp nu waarom dat ontwikkelen vaak zo moeizaam gaat. En ik ben toch (ook) onderzoeker geworden. Mijn kijk op het leven zou ik nooit zo mooi kunnen verwoorden als [Freek de Jonge](#) dat gedaan heeft in zijn gedicht "[Wees niet bang](#)".

Ik zie het als een uitdaging om balans te vinden tussen mijn gezin, werk, familie, vrienden en hobby's. De ervaringen die CHARLES HANDY beschrijft in zijn boek "De olifant en de vlo" komen me bekend voor. Graag ben ik die eigenzinnige, creatieve zelfstandige, die verder op zoek gaat naar het ontwikkelen van passies die er echt toe doen: schrijven, iets overdragen, capaciteiten helpen ontwikkelen, iets nieuws scheppen door verschillende disciplines bij elkaar te brengen (zoals ecologie, didactiek, systeemdenken en leerprocessen in organisaties).

[terug naar boven](#)

Literatuur

[home](#) • [logica](#) • [werkboek](#) • [diensten](#) • [infobronnen](#)

[biografie](#) [literatuur](#) [websites](#) [begrippen](#)

Zoek hier je boeken:

Auteur	Jaar	Titel	Gebruik
Abma, T.A.	1999	Een narratieve veranderingsstrategie. Artikel in tijdschrift M&O, nr. 6, nov./dec. 1999	Het destabiliseren van mythen en genereren van metaforen op een conservatorium en dansacademie
Argyris, Chris	1990	Overcoming Organizational Defenses	mentale modellen, verborgen routines, methode om naar een nieuw mentaal model te komen
Ashkenas, Ulrich	1998	The boundaryless organization; breaking the chains of organizational structure	Diverse checklisten om grenzen van organisaties te bepalen
Beer, Stafford	1988	Diagnosing the system	gelaagdheid van systemen, diagnose van communicatiesystemen, ontwerpen conversatiesysteem
Bekman, Adriaan	1998	Bewogen organisaties	<ul style="list-style-type: none"> - overzicht van maatschappelijke ontwikkelingen - veranderen apart organiseren - plaats organisatie in keten - belang van meedoen
Bekman, Adriaan	2001	De organisatie als gemeenschap	<ul style="list-style-type: none"> - nieuwe organiseerprincipes - kwaliteiten van gemeenschapsvorming - cyclische organisatieontwikkeling
Berge, A.P. van den e.a.	2002	Werkboek Werkconferenties	<ul style="list-style-type: none"> - concepten en recepten voor werkconferenties als veranderingsinstrument - ontwerpprincipes, werkvormen

Berne, Eric	1964	Ik ben o.k. jij bent o.k.	- sturing denken van mensen door drie lagen ouder, kind, volwassene
Bohm, David	1980	Wholeness and the implicate order	- het bestaan als ongebroken geheel - kwantumdenken en mystiek
Botton, Alain de	2004	De troost van de filosofie	Hoe filosofen ons kunnen helpen in het dagelijks leven. - verschillende perspectieven op ontwikkeling - omgaan met thema's als moeilijkheden en frustratie
Bunker, Barbar B. & Alban, Billie T.	1997	Large Group Interventions	- het hele werksysteem betrekken voor versnelling van verandering - methodieken en ervaringen voor Large Group Interventions - fishbowlprincipe - organiseren open communicatie in grote, bureaucratische organisaties
Checkland, Peter en Scholes, J.	1990	The developed form of Soft Systems Methodology Uit: Soft Systems Methodology in action, pag. 13-58	ontstaan en uitgangspunten van SSM, beschrijving werkwijze
Chia, Robert	1996	Organizational analysis as deconstructive practice	- ontwikkeling van wetenschapsfilosofie - upstream en downstream praktijken voortkomend uit wereldbeelden - deconstructie van tekst als analyse van organiseerpatronen en veronderstellingen van mensen - de uitsluitende werking van taal
Cornelis, Arnold	1993	Logica van het gevoel	- theorie van de stabiliteitslagen in de cultuur - rol gevoel bij betekenisgeving - kennistheorie voor ontwikkeling van logica in mensen en sociale systemen
Cornelis, Arnold	1999	De vertraagde tijd	- een filosofie voor de toekomst - de rol van tijd in onze kennis van de wereld
Dongen, H. van, W. de Laat en A. Maas	1996	Een kwestie van verschil	- conflicthantering met configuratie methode - principe triadiseren
Erlanson e.a.	1993	Doing Naturalistic Inquiry	- kwalitatief onderzoek volgens inductieve methode - methoden voor interviews en data-analyse
Fischhoff, Baruch	1992	Giving Advice	- grenzen van adviseren - bewustzijn van risico's van je advies voor de doelgroep
Frissen, Paul	1999	De lege staat	- ontwikkelingen in Nederland - visie op Post Modernisme
Gaarder, Jostein	2001	De wereld van Sofie	Roman over de geschiedenis van de filosofie

Geurts, de Caluwé en Stoppelenburg	2000	Changing organisations with gaming/ simulations	uitgangspunten en ontwerpen voor simulaties
Geus, Arie de	1997	De levende onderneming	<ul style="list-style-type: none"> - organisatie als levend systeem - lerende organisaties
Guba, E. & Lincoln, Y.	1989	Fourth Generation Evaluation	<ul style="list-style-type: none"> - ontwikkeling naar de vierde generatie van evaluatie onderzoek - methodiek hermeneutische cirkel
Hall, Eduard T.	1976	Beyond Culture	pag. 9 - 24 over tijdsbeleving en cultuuraspecten
Hall, Eduard T.	1984	The dance of life	<ul style="list-style-type: none"> - verschillende soorten tijd - ritmes die bewust en grotendeels onbewust een rol spelen in ons leven - polychrone en monochrome tijd - de rol van context en de manier waarop met tijd wordt omgegaan
Handy, Charles	2002	De olifant en de vlo	<ul style="list-style-type: none"> - de rol van eigenzinnige individuen (vlooiën) en de plaats van grote organisaties (olifanten) in de wereld - perspectieven op ontwikkelingen van kapitalistische economie - visie op organisaties als gemeenschap - balans tussen passie, geld verdienen en zorgtaken
Heijden, Kees van der	1996	Scenarios, the art of strategic conversations	Strategiebepaling met behulp van scenario's, Business Idea, interview methode "helderziende"
Heylighen, Francis & Dewaele	1999	Formality of language: definition, measurement and behavioral determinants	<ul style="list-style-type: none"> - contextafhankelijkheid definitie begrip - omgaan met fuzzy begrippen zoals geheugen - meten van mate van formaliteit van stijl taalgebruik - gedragsdeterminanten van formaliteit
Hoebeke, Luc		Making worksystems better	<ul style="list-style-type: none"> - tijdsdomeinen en hun kenmerken in onderzoeken en adviezen - definitie werksystemen - verbeteren werksystemen
Hosking, Dian Marie	2002	Constructing changes: A social constructionist approach to change work (and beetles and witches)	<p>Oratie Uvt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - begrip "thought style" als manier van kijken/denken/handelen - beschrijving van relationeel constructionisme - zoeken naar niet hiërarchische, kritische methoden voor verandering
Jaworski, Joseph J.	1996	Synchronicity: The inner path of leadership	<ul style="list-style-type: none"> - zeer inspirerend verhaal over een zoektocht - beeld van synchroniciteit van gebeurtenissen - visie op leiderschap geïnspireerd door David Bohm
Kroch, Georg von & Ichijo, Kazuo & Nonaka, Ikujiro	2000	Enabling knowledge creation	<ul style="list-style-type: none"> - waarom kennismanagement niet genoeg is - belang van "care" in de organisatie - factoren die kenniscreatie belemmeren - strategie en aanpak om kenniscreatie mogelijk te maken

Kunneman, Harry	1996	Van theemutscultuur naar walkman-ego	<ul style="list-style-type: none"> - integratie van post-moderne opvattingen en moderne rationaliteitsopvatting - zoeken naar nuances over individualiteit, vooruitgang en professionaliteit met behulp van feministische perspectieven
Kunneman, Harry	1998	Postmoderne moraliteit	<ul style="list-style-type: none"> - uitgangspunten van postmodernisme
Liefde, Willem H.J. de	2002	African tribal leadership	<ul style="list-style-type: none"> - visie op leiderschap en organiseren van dialoog en besluitvorming - wereldbeeld "ik ben omdat wij zijn" - gebruik kunst om onbewuste bespreekbaar te maken - ontwikkelingscyclus in organisaties
Maschek, Christian & Schillinger	?	Organizational Memory Systems	<ul style="list-style-type: none"> - definities organisatie, geheugen en OMS
Maturana, H & Varela, F.	1980	Autopoiesis and cognition	<ul style="list-style-type: none"> - autopoiese: zelscheppende systemen
Mintzberg, Henry	1992	Organisatiestructuren	<ul style="list-style-type: none"> - ontwerpcriteria en kenmerken van organisatiestructuren - vijf modellen voor organisatiestructuren
Mintzberg, Henry	1999	Op strategiesafari	<ul style="list-style-type: none"> - rondleiding door de wildernis van strategie en management - logica voor de indeling van strategisch management in 10 verschillende scholen
Morgan, Gareth	1986	Beelden van organisaties	analysemethode om naar organisaties te kijken met behulp van metaforen; uitgangspunten van de verschillende invalshoeken (brillen)
Nonaka, I. & Takeuchi, H.	1995	The knowledge-creating company	<ul style="list-style-type: none"> - onbewuste kennis bewust maken
Schein, E.H.	1985	Organizational culture and leadership	
Scott-Morgan, Peter	1995	De ongeschreven regels van het spel	<ul style="list-style-type: none"> - rol bedrijfscultuur bij veranderingen - manier om verborgen regels zichtbaar te maken - neveneffecten van veranderingen
Senge, Peter	1992	De vijfde discipline: de kunst & praktijk van de lerende organisatie	systemdenken, teamleren, visieontwikkeling, mentale modellen, persoonlijk meesterschap
Senge, Peter e.a.	1995	Het vijfde discipline werkboek	<ul style="list-style-type: none"> - verzameling methodieken en concepten over verandering van vele schrijvers over de vijf disciplines - illustraties figuren en verhalen
Senge, Peter e.a.	2000	De dans der verandering	initiëren, continueren en herontwerpen van verandering; verhalen en illustraties

Stacey, Ralph D.	2003	Strategic Management and organisational dynamics: The challenge of complexity	<ul style="list-style-type: none"> - fundamentele vergelijking van perspectieven - mooie set van "toetsingscriteria" voor perspectieven - uitleg over Stacey's theorie "complex responsive processes" - circularie en paradoxale causaliteit - identiteiten als sociale processen i.p.v. abstracte eenheden
Stacey, Ralph D. & Griffin, Douglas (editors)	2005	A complexity perspective on researching organizations: Taking experience seriously	<ul style="list-style-type: none"> - onderzoek als reflexieve bijdrage aan "real life experience" in organisaties, vanuit de theorie van complex responsive processes - kritische beschrijving van positie van de onderzoeker en gevolgen voor onderzoek doen - narratieve methodologie
Stein, E.	1995	Organizational Memory review: concepts and recommendations for the management	<ul style="list-style-type: none"> - definitie organisatie, geheugen en leren
Symon, G. & Cassell, C.	1998	Qualitative methods and analysis	Methodieken van verschillende auteurs voor kwalitatief onderzoek, waaronder Critical Incident, Pictorial Representation, SSM.
Vennix, Jac	1996	Group model building	Methode voor group model building, opstellen CLD, diverse interview technieken
Vennix, Jac		Kennis geven en kennis nemen	Oratie KUN; rol van participatief onderzoek in organisaties
Weick, Karl	1993	Group Support Systems	blz. 236-240 sensemaking in meetings: <ul style="list-style-type: none"> - 5 strategieën voor sensemaking in groepen - voor en nadelen van computersimulaties - eigenschappen van een goed lopende bijeenkomst - preoccupaties Westers denken op besluiten en antwoorden. - tips voor stimuleren van betekenisgeving
Weick, Karl	1995	Sensemaking in organizations	<ul style="list-style-type: none"> - definitie geheugen - model van frames, connection en cues (verbindingen leggen) - controlestructuren die mensen vervangbaar maken - definitie "werk"
Weggeman, Mathieu	2000	Kennismanagement in de praktijk	Definitie kennismanagement, factoren voor invoering, voorbeelden projecten
Weggeman, Mathier	2003	Provocatief adviseren	<ul style="list-style-type: none"> - organisaties mooier maken, aandacht voor het schone naast het ware en het goede - perspectieven op organisatieadvies: dienstverlener, eclecticus, literair adviseur - provocatieve methodieken: ontregelen, verhalen, dadaïseren

Wierdsma, André	1999	Co-creatie van verandering	- blokkades in collectief leren, pag. 153 - de dans ontwikkelt zich tijdens het dansen, verwevenheid van relatie en activiteiten (pag. 166) - Methodiek voor Collectieve Competentieverhoging
Wierdsma, André	2001	Leidinggeven aan co-creërend veranderen	- spanningsveld tussen ordeningsresultaat en ordeningsbehoefte
Wilde, Rob & Geverink, Annemiek	2001	De Large Scale Intervention	Uitgangspunten LSI, diverse methoden voor Large Group Interventions
Zeeuw, G. de		The world constructed bij actors. Inquiry to the nature of support	pag. 40-58 Noodzaak tot het ontwikkelen van een aparte taal voor organisatie advies; historie van onderzoekstaal.
Zohar, Danah	1997	Rewiring het corporate brain. Using new science to rethink how we structure and lead organizations.	- relatie tussen drie manieren van denken en drie manieren van organiseren (serieel, parallel, quantum) - oosters model, westersmodel en quantum model van organiseren - omgaan met onvoorspelbaarheid en emergent concepts, nieuwe verbindingen - nieuwe definitie van spiritualiteit en van innovatie - newtoniaans management versus quantummanagement
Zouwen, Tonnie van der	2002	Certificering op basis van het INK-model	Artikel in SIGMA van juni 2002 - combineren van integrale benadering van INK-model en verbeterdiscipline van ISO 9000 - ervaring met certificering van een integraal kwaliteitsmanagementsysteem
Zouwen, Tonnie van der & Viergever, Ruud	2003	MT in de fishbowl	Artikel in Het Waterschap nr. 3 van 2003 - toepassing Large Group Intervention bij vernieuwingsvraag - voorbeeld van ontwerp verandertraject
Auteur	Jaar	Titel	Gebruik

[terug naar boven](#)

Websites

[home](#) • [logica](#) • [werkboek](#) • [diensten](#) • [infobronnen](#)

[biografie](#) [literatuur](#) [websites](#) [begrippen](#)

Domeinnaam nog vrij?

WWW.

Onderwerp	Websites	
Adviesvak en netwerken	<p>Large Scale Interventions</p> <p>Online praktijkboek over veranderen samen met belanghebbenden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werken met grote groepen met Open Space, Future Search, Real Time Strategic Change - ontwerpen, uitvoeren, faciliteren LSI-traject - rijke informatiebron met artikelen, downloads en links 	<p>Learning Histories</p> <p>Online praktijkboek over veranderend onderzoeken en onderzoekend veranderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beschrijving van methode en improvisaties op LH
	<p>Orde van Organisatie Adviseurs</p> <p>Informatie over de Orde van Organisatie adviseurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beroepscodes - Criteria voor lidmaatschap en aanmelden 	<p>Sioo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opleidingen voor organisatieadviseurs - informatie over activiteiten - aanmelden
	<p>M@n@gement</p> <ul style="list-style-type: none"> - site voor en door professionals in managementadvies - gratis abonnement op nieuwsbrief met info over activiteiten en ontwikkelingen - artikelen en discussie - recensies - instrumenten 	<p>Certified Management Consultant</p> <ul style="list-style-type: none"> - informatie over persoonlijke certificering - kwalificatie procedure

	<p>Management Consultant</p> <ul style="list-style-type: none"> - tijdschrift voor organisatie advies - info over activiteiten en ontwikkelingen - online bibliotheek met artikelen, rapporten, oraties - opleidingen 	<p>Dutch Action Learning Association</p> <ul style="list-style-type: none"> - vereniging voor lerend ondernemen - methoden en technieken - activiteiten en onderzoek
	<p>Changeprofessionals</p> <ul style="list-style-type: none"> - netwerk van ervaren veranderkundigen - voorbeelden van projecten en publicaties - inzet bij adviesvragen 	<p>Filosofie web</p> <ul style="list-style-type: none"> - filosofen - logica's - publicaties
	<p>Organisatieleren en geheugen</p> <p>links naar websites over organisatieleren en -geheugen</p>	<p>Society for Organizational Learning Netherlands</p> <p>Onderdeel van wereldwijd netwerk voor onderzoekers en adviseurs op het gebied van leren in organisaties</p>
	<p>International Leadership Association</p> <ul style="list-style-type: none"> - internationaal netwerk voor leiders en onderzoekers/docenten van leiderschap - leergemeenschappen, library, conferenties 	<p>Knooppunt Innovatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - online portal voor professionals die bezig zijn met de organisatorische aspecten van innovatie - werkateliers met methodieken - theoretische achtergronden en visies - downloads en links
Samenwerkingspartners	<p>Alaya (site van Peter Strobosch)</p> <ul style="list-style-type: none"> - visie op leiderschap - advies, training en onderzoek voor nieuw leiderschap - werken met visualisaties 	<p>Organisatiecreativiteit (site van Mark de Koning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - veranderen met humor - cartoons en strips voor werkconferenties en documenten - training en begeleiding voor medezeggenschap
	<p>Bora Consult (site van Boris Nelissen)</p> <ul style="list-style-type: none"> - coaching - training effectieve communicatie - samenwerking in teams - crisisinterventie 	<p>Jelleke Harkema</p> <ul style="list-style-type: none"> - organisatie opstellingen - intervisiegroepen voor topmanagers

Systeemdenken	Mega Link List System Dynamics Lijst met links naar websites over systeemdenken	Principia Cybernetica Web - Informatie over systeemdenken - theorie van evolutie van systemen - systeemdenkers - links naar andere websites over systeemdenken
	System Dynamics Society - informatie over systeemdynamica - platform voor communicatie	Instituut Nederlands Kwaliteit - beschrijving model voor integraal kwaliteitsmanagement - materiaal voor diagnose en ontwikkeling
Kennisbronnen	Vereniging Nederlandse Gemeenten Groot aantal links, gerubriceerd naar beleidssectoren, databanken en samenwerkingsverbanden. Interessant voor informatie over beleidsontwikkelingen.	The Question Library Achtergrondinformatie over bedrijfsvraagstukken in vraag en antwoordvorm. Bijvoorbeeld Arbozaken, milieuzorg, kwaliteit, jaarrekening etc. Gratis aanmelden
	Managementboek - online bestellen van boeken over management en adviseren	Villa Media - nieuwsbronnen - portal voor journalistiek en pers

[terug naar boven](#)

Begrippen

[home](#) • [logica](#) • [werkboek](#) • [diensten](#) • [infobronnen](#)

[biografie](#) [literatuur](#) [websites](#) [begrippen](#)

Begrip	Definitie op deze website
Communicatie	codering in termen van een cultureel herkenbaar symbolensysteem
Definitie	een afspraak; je kunt alles afspreken; je kunt niet bewijzen of een definitie klopt of niet
Emoties	de sterke vormen van gevoel, die zich voordoen als we geen zinnige betekenis kunnen geven aan een gebeurtenis
Fouten	gebeurtenissen waarvan je alle voordelen nog niet hebt ondervonden; een activiteit die niet past bij de logica van een systeem
Gevoel	verzameling van sturingsbedoelingen (onbewust en bewust)
Instrumenten	hoe je een methode toepast
Leren	vermijden van "fouten" die eerder gemaakt zijn, door jezelf of door anderen, als feedback volgens de principes van de systeemdynamica
Logica	een verzameling middelen voor interne sturing
Methode	een middel waarmee men bepaalde doelstellingen nastreeft
Organisatie	samenwerkingsverband dat vooraf gedefinieerd moet worden

Theorie	een stelsel van beweringen over de wijze waarop de wereld in elkaar steekt, dat meermalen is getest en waarin we enig vertrouwen stellen (SENGE e.a.)
Waarden	die dingen waar in enquêtes nooit naar gevraagd wordt, omdat het antwoord voor de hand ligt (CORNELIS); algemene betekenissturing van de ontwikkeling van de menselijke leercapaciteit

[terug naar boven](#)